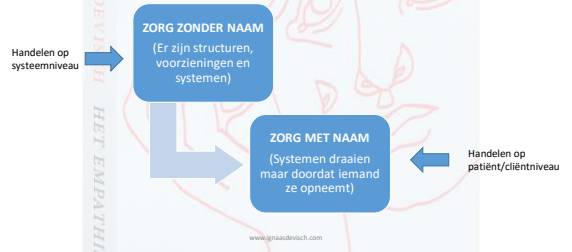

Il faut un temps
Over ethiek, hulpverlening en
vertrouwen

Prof. Dr. Ignaas Devisch
PhilMedEthics
Universiteit Gent
www.ignaasdevisch.com

Ethiek en Zorg

Zorg en betrokkenheid

Tijd verliezen

Martin Heidegger, Sein und Zeit

de manier waarop we ons in ons handelen om de wereld bekommeren ('zorg') vindt zijn grond in de manier waarop we onszelf ervaren ('existentie')

Anders gezegd:

- Iedereen (en nog meer die in GGZ is opgeleid) is zorgend
- Daarom nood aan reflectie over wie je wil zijn
- En waar je naartoe wil met die zorg

EXISTEREN= ZORGEN/ZORGEN= EXISTEREN

Il faut un temps

- Zorg heeft tijd
- Leven ook
- Efficiëntiemodus overdag om 's avonds op een yogamat te liggen
- Tijd te verliezen hebben: mooiste wat er is

IGNAAS DEVISCH
**RUSTE
LOOS
HEID**
Pleddoel voor een mateloos leven

En wat dan met
empathie?

IGNAAS DEVISCH
**HET EMPATHISCH
TEVEEL**
Op naar een werkbare overschilligheid

Empathie is geen toverlamp van Alladin

- Hoe meer empathie hoe beter?

Nee want:

- Heeft beperkingen (selectiviteit, bewustzijnsvernaauwing, ...)
- Je kunt niet aanhoudend altijd en overal empathisch zijn

Afstand-betrokkenheid

- **Vladimir Jankélévitch** : 'het ego is nodig om tot altruïsme te komen, maar het kan altruïsme ook in de weg staan'

- Je moet jezelf verzorgen om aan anderen te kunnen te geven
- Als je geeft tot je erbij neerval, heeft niemand nog iets aan je
- Als je daarentegen alleen aan jezelf denkt, komt er van altruïsme niets terecht

- Dus: inleven maar niet verdwijnen in de ander
- Afstand én betrokkenheid

Jong en kwetsbaar zijn

Vertrouwen in tijd

De natuur van de mens – de jongere

- Vraag of mens 'van nature' goed of slecht is, is een verkeerde vraag
- Er bestaan geen goede/slechte mensen
- Wel van belang: de condities waarbinnen de mens terecht komt
- Daarom *morele ambivalentie*: mens is vat vol tegenstrijdige emoties en drijfveren
- Van daaruit zorg organiseren
- Zonder mythe over aangeboren goedheid minder ontgoocheling in mensen

Het immer complexe leven

Oscar Wilde

'In het leven zijn er twee tragedies: niet alles krijgen wat je wil; en het wel te krijgen'

Klacht dat jongeren mislukken terwijl alles mogelijk is, is volkomen misplaatst. Net omdat alles mogelijk is, is niets nog haalbaar

Daarom belang van vertrouwensband

- Doorheen de worsteling moet er contact zijn, geen isolement
- Eenzame opsluiting knipt die band door op het ogenblik dat ze het meest nodig is

<http://kollectiefzonderdwang.be/>

Dus vertrouwen

